

Геронтологія та геріатрія: медико- соціальні аспекти

Визначення основних понять.

Актуальність вивчення в сучасних демографічних умовах.

**Навчальний матеріал для
студентів медичного коледжу.**

Визначення

ПОНЯТЬ

Геронтологія — наука, що вивчає закономірності старіння живих істот, у тому числі людини.

Геріатрія — розділ медицини, що вивчає хвороби людей похилого віку, особливості їх перебігу, лікування та профілактики.

Мета дисципліни: збереження активного довголіття та забезпечення якості життя пацієнта.

Класифікація вікових періодів

(ВООЗ)

Вікова група	Віковий діапазон
Середній вік	45–59 років
Похилий вік	60–74 роки
Старечий вік	75–90 років
Довгожителі	понад 90 років

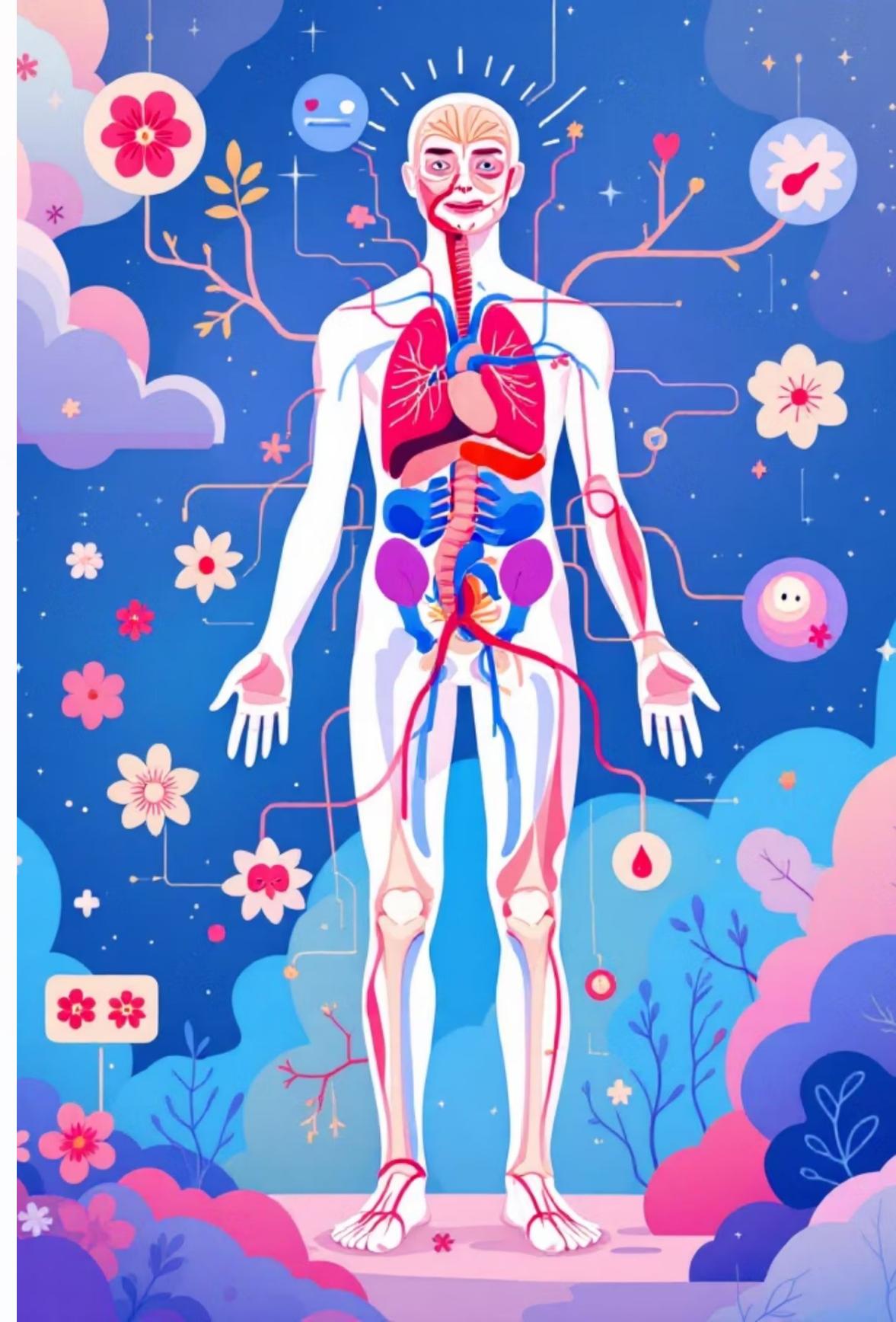
Анатомо-фізіологічні особливості старіння

Серцево-судинна система: зниження еластичності судин, підвищення АТ.

Дихальна система: зменшення життєвої ємності легень, ризик застійних явищ.

Опорно-руховий апарат: остеопороз, дегенеративні зміни суглобів.

Нервова система: уповільнення реакцій, погіршення пам'яті та сну.

Основні «Геріатричні

СИНДРОМИ»

Це специфічні стани, характерні для літніх людей:

1

Синдром падінь

(високий ризик переломів).

2

Когнітивні порушення

(деменція, хвороба Альцгеймера).

3

Саркопенія

(втрата м'язової маси).

4

Сенсорні дефіцити

(зниження зору та слуху).

5

Поліпрагмазія

(одночасне призначення великої кількості ліків).

Особливості перебігу хвороб у геріатрії

Мультиморбідність

Наявність 3-5 і більше захворювань одночасно.

Атиповий перебіг

наприклад, інфаркт міокарда або пневмонія можуть проходити без болю чи високої температури.

Швидка

декомпенсація

незначний стрес або інфекція можуть призвести до відмови систем органів.

Принципи фармакоterapiї (Правило «Малих доз»)

Старт з низьких доз: починати з 1/4 або 1/2 дози дорослого.

Повільне титрування: поступове збільшення дозування.

Контроль взаємодії: врахування впливу ліків один на одного.

Пріоритет безпеки: оцінка ризику побічних ефектів з боку нирок та печінки.

Особливості медсестринського

догляду

Комунікація: говорити чітко, повільно, підтримувати зоровий контакт.

Безпечне середовище: усунення килимків, що ковзають, встановлення поручнів, достатнє освітлення.

Гігієна: догляд за сухою шкірою, профілактика пролежнів.

Харчування: дієта, багата на білок та кальцій, контроль водного балансу.

Психологічні аспекти та реабілітація

- Боротьба з відчуттям самотності та депресією.
- Заохочення до посильної фізичної та розумової активності.

Ерготерапія: адаптація пацієнта до самообслуговування в побуті.

Висновки та етика

Повага до особистості пацієнта незалежно від його фізичного стану.

Старіння — це природний процес, а не хвороба.

Головне завдання медика — додати «життя до років», а не просто «років до життя».